

HAZİRAN

1976

YIL:3 SAYI:22

HER AYIN BAŞINDA ÇIKAR

AYDINLIĞA DOĞRU

tmmob elektrik mühendisleri odası
istanbul şubesi yayın organıdır

üç yönetim kurulumuzun ortak görüşü :

« ELEKTRİK ZAMMI, DÜNYA BANKASININ İSTEĞİ ÜZERİNE YAPILDI »

Elektrik Mühendisleri Odası merkez ve İstanbul, İzmir şubeleri yönetim kurulları geçtiğimiz cumartesi ve pazar günleri ortak olarak toplandılar. Toplantıda Elektrik Mühendisleri Odasının çalışmalarının bir değerlendirmesi yapıldı, ülkemizin elektrik mühendisliğiyle ilgili sorunları gözden geçirildi. Üç yönetim kurulumuzun görüşü olarak basına ve kamuoyuna açıklanacak metin özetle aşağıda ki biçimde kabul edildi:

Ülkemizde, çalışanların bir bölümünü oluşturan elektrik mühendisleri olarak, ekonomik koşulların her geçen gün çalışanlar aleyhine, egemen güçlerden yana geliştiğini görüyoruz. Yaşadığımız sosyo-ekonomik düzende kaçınılmaz olan enflasyonist gidiş egemen güçlerin kazançlarını artırırken uygulamaya sokulan her yeni zam kararı ile çalışanlar kesimi biraz daha baskı altına sokuluyor, biraz daha yoksullaş

tırılıyor. Onmilyonlarca lira dolayındaki haksız vergi iadeleri aynı ölçüdeki kredi yolsuzlukları düzenin kimden yana işlediğini gösteren somut birer örnektir.

Dünya Bankasının baskısıyla elektriğe yapılan zam bir yandan yapılaş biçimiyle eko-

nomik sistemimizin dışa bağımlılığını, öte yandan bu zammın tüketiciye ödenmesi ile, düzenin geniş halk kitlelerinden yana işlemediğini gösteren başka bir örnek olarak ortadadır.

Zaman zaman çalışanlar lehine getirildiği öne sürülen yenilikler de emekçi halkımızın

ekonomik durumunda köklü bir değişiklik yaratmıyor. Örneğin memurların maddi sorunlarını çözeceği gerekçesiyle çıkarılan yan ödemeler kararname, tümüyle yeni haksızlıklara yol açacak bir işleyiş getirmiştir.

Yan ödemeler kararnamesi;

kamu personeli olarak çalışanları yürütmenin insafına terk etmekte, iktidara, düşüncelerini beğenmediği elemanlara ödeme yapmama olanağı vermemekte, görev ünvanını esas alarak, aynı işi yapanlara farklı ücret ödenmesini öngörmektedir. Bu özellikleriyle anti-demokratik bir kararnamedir.

Öte yandan, zaten hayat pahalılığını karşılayamayacak oranda düşük tutulan yan ödemelerin maaşla birlikte vergilendirilerek büyük kısmının geri alınması, mesleki ve yıllık izinlerde ise hiç ödeme yapılmaması, yan ödemeler kararnamesinin elektrik mühendislerinin de içinde yer aldığı kamu kesimindeki teknik elemanların ve tüm memurların maddi sorunlarına geçici bir çözüm bile getirmediğini kanıtlamaktadır.

Çalışanlar kesimi ise, giderek, iktidarın kendilerine «sus payı» ndan öte, birşey vermek yanlışı olmadığını sezmekte, ekonomik ve demokratik haklarını almak için mücadele zorunluluğunda birleşmektedirler.

Biz elektrik mühendisleri odası olarak, üyelerimizin, teknik elemanların ve tüm çalı

Sonu 8 de

tüted
genel
kurulu

DEMOKRATİK GÜÇLERLE OMUZ OMUZA MÜCADELE VERECEĞİZ

TÜTED 3. Genel Kurulu 19-20 Haziran günleri Ankara'da toplandı.

Genel Kurul'un açış konuşmasını yapan Genel Başkan Osman Aybers, ülkemizde uygulanmakta olan baskı ve terör politikasının açık bir faşizme dönüştürülmesinin amaçlandığını belirterek «bu girişimlere karşı en büyük güvencenin işçi sınıfı olduğunu söyledi ve şunları ekledi:

«Bu baskı, terör ve kıyım uygulamasını, faşist tirmanışın içinde hep birlikte yaşadık, hep birlikte yaşıyoruz. İşçi sınıfına, onun mücadelesine yönelik bu uygulamalardan, işçi sınıfının yandaşı tüm emekçiler, işçi sınıfı mücadelesinin yanındaki tüm ileriler, tüm demokrasiden yana olanlar gibi biz teknik elemanlar da payımızı aldık, alıyoruz.»

Kitlenin somut sorunlarından kaynaklanan eylem programlarına uygun merkezi bir bütçe oluşturulmasının kararlaştırıldığı Genel Kurulda merkezi bütçeyi TÜTED şube yöneticilerinin bir araya gelerek hazırlamaları kabul edildi.

BASINA AÇIKLAMA

Genel Kurul sonunda basına açıklanan bildiride «emperyalist kapitalist sisteme siyasal, ekonomik ve askeri bakımdan bağımlı olan ülkemizde emperyalizmin yerli ortakları, içine düşükleri bunalımın yükünü emekçi kitlelerin sırtına yüklemeye çalışmakta ve onların ekonomik demokratik taleplerini baskı ve şiddet yoluyla bastırmak istemektedirler.» denerek, «teknik elemanlara uygulanan baskılardan örnekler verildi.

Bildiride ayrıca, ülkemizin ve halkımızın çıkarlarını savunan ileici, yurtsever, demokrat teknik elemanlar olarak, tüm demokratik güçlerle birlikte omuz omuza mücadele verece-

ğimiz vurgulandı.

YENİ YÖNETİM KURULU

Üç ayrı listenin katıldığı seçimler sonunda TÜTED Merkez Yönetim Kurulu'na Aykut Göker, Necdet Bulut, Sami Gök, Haluk Orhun, Yiğit Sayılan, Günay Bolazar ve Hamit Mengüç seçildiler. Yönetim Kurulu daha sonra toplanarak görev bölümü yaptı. Aykut Göker başkanlığa, Haluk Orhun genel sekreterliğe getirildi.

«BİLGİSAYARLARIN ELEKTRİK MÜHENDİSLİĞİNDE KULLANIMI» KONULU AÇIKLAMALI SLAYT GÖSTERİSİ YAPILDI.

İstanbul şubemiz Bilgisayar Komisyonunun programladığı çalışmalar sürüyor. «Mühendislikte Bilgisayarlar, Türkiye'de Bilgisayar Kullanımı» konulu panelden sonra 5 haziran günü baş.ayan Fortran IV programlama dili uygulamalı kursu İDMMA Bilgisayar Merkezinde Sayın Doç Yahya Karşılığ yönetiminde başarıyla devam ediyor. İstanbul şubemiz üyelerine kursa hangi dönemde katılabilecekleri yönetim kurulumuzca bir yazı ile sorulmuştu. Yaz döneminde katılabileceklerini bildiren üyelerimizin kontenjanı dolduracak sayıya ulaşması nedeniyle yaz dönemini için kurs düzenlendi. Önümüzdeki güz döneminde yeniden kurs düzenleme olanağı araştırılacaktır.

Öte yandan Bilgisayarların Elektrik Mühendisliğinde kullanımı konulu açıklamalı slayt gösterisi de 26 haziran cumartesi günü TÜTED lokalinde gerçekleştirildi. Fotoğrafta yönetim kurulu üyemiz Gönül Taylan'ın açıklamaları ile sürdürülen slayt gösterisini izleyen üyelerimizden bir grup görülüyor.

BAŞYAZI

dünden ileride yarından gerideyiz

TÜTED Merkez genel kurulunun yapılmasıyla, ocak ayından beri süregelen teknik eleman örgütlerinin kongreleri bu yıl için tamamlanmış oldu. Bu kongrelerin tümünde ülke çıkarlarından ve çalışanlardan yana mücadele veren, bağımsızlık, demokrasi bayrağını yükselten yurtseverler, devrimciler; dünya ve ülke şartlarını tartışarak, ekonomik demokratik haklar mücadelesi, sendikal hakların alınması konularında çözüm önerileri geliştirdiler.

Teknik elemanları eylem birliğine götürmenin maddi şartları olan işsizlik, pahalılık, sürgün, kıyım, saldırı ve cinayetlerin günlük olaylar haline geldiği bu dönemde, TÜTED'in önemini bir kere daha vurgulamak istiyoruz.

İlk teknik eleman sendikası TEK-SEN, 12 Mart faşizmi tarafından, birçok kuruluşla birlikte kapatılınca ve faşist iktidarlar memurların sendika kurma hakkını ellerinden alınca; TÜTED 1971 yılında Mimarlar Odasında bir masa ile işe başladı.

1974 yılında ikinci genel kurula gidilirken ise Ankara, İstanbul, İzmir şubeleri ile Türkiye düzeyinde 500 üyesi bulunmaktaydı. Genel Merkezi Mimarlar Odasının beşinci katında bir odada, İstanbul Şubesi Elektrik Mühendisleri Odası'nın bir çekmecesindeydi. TÜTED bugün 35 şubesi ve 7000 üyesi ile Türkiye çapında yaygın bir örgüt haline geldi.

Demokratik kitle örgütlerinin elindeki tek gücün, tek silâhin, kendi kitleleri olduğunu bildiğimize göre ulaşılan bu düzeyin yeterli olmadığı açıktır.

Çalışanlar üzerindeki baskının her geçen gün arttığı, egemen sınıflarca, var olan hakların bile geri alınmaya çalışıldığı bir ortamda, mücadelede birliğin sağlanması, tüm teknik eleman örgütlerinin ortak demokratik eylem programı uygulaması, tüm olanakların birleştirilmesi, kitle örgütleriyle en geniş birlikteliğin kurulması zorunludur.

Bu amaçla TÜTED'in çalışmalarına katkıda bulunmak, örgüte sahip çıkmak her teknik elemanın görevidir.

Unutmayalım ki teknik elemanların örgütlenmesinde dünden ileride ama yarından gerideyiz.

aydınlığa doğru

YENİ ZELANDA DA YENİ TERMİK SANTRAL YAPILIYOR

31 Mart 1975'de sona eren yılda, Yeni Zelanda'da üretilen enerji, 18347 GWh te varmıştır. Yıllık puant 3508 megavat idi.

Bu ülkede elektrik enerjisi tüketiminin hızla artışı karşısında Yeni Zelanda hükümeti, 1978 den 1981'e kadar her yıl 250 megavatlık Üretim Ünitesi'ni kurmaya karar vermiştir. Yapılan fizibilite etütlerine göre, Huntly'de yeni keşfedilen kömür yataklarında 1000 megavatlık bir termik santrali kurulacaktır. Bu santral yılda 5 milyar 456 milyon kilovat saat üretecektir. Kurulacak ünitelerin dört adedi 1978 yılında hizmete girecektir.

Enerji International
Mayıs 1976

AFRİKA'DA ELEKTRİK ENERJİSİ ÜRETİMİNDEKİ GELİŞMELER

Geniş Maden kaynaklarının işletilmesi ve yeni sanayi tesislerinin kurulmaya başlanması, Afrika'da Elektrik Enerjisi üretimi için çalışmaları hızlandırmıştır.

Afrika'da başlıca enerji kaynaklarının Zaire ve Zambesi Nehirleri ile Güney Afrikadan Botswana ve Swaziland'a kadar uzanan kömür yatakları teşkil etmektedir.

Halen Batı Zaire'de İnga şelalelerinde Hayrad elektrik santralinden Güney doğudaki Shabaya kadar kurulmakta olan 1800 kilometre uzunluğundaki doğru akımlı enerji nakil hattı ile Zambianın 330 kilovoltluk sistemi arasında bağlantı mevcut olduğu gibi Mozambikte de Cabara Bassa doğru akımlı enerji nakil hattı da Johannesburg dolaylarındaki sanayi Bölgesini beslemektedir. Bu üç sistemin birbirine bağlanması sayesinde bu bölgede, Enerji alış veriş ile Güney Afrikanın bu bölgesinde Ana Enerji Kaynaklarından Güney Afrikadaki müşterilere bir Enerji Transferi Koridoru sağlanmış olacaktır.

Enerji International
Mayıs 1976

ABD'DE ELEKTRİK ENERJİSİ ÜRETİMİ İÇİN DEV YEL DEĞİRMENİ PROJESİ GELİŞTİRİLİYOR

(Lockheed) uçak yapım şirketinin bir inceleme raporunda, ABD'de tüketilen elektrik enerjisinin 5 te birinin 20 yıla kadar dev yel değirmenlerinin yardımıyla üretilebileceği belirtilmiştir.

İnceleme raporuna göre, elektrik enerjisi üretimi için dev boyutlarda 50 binden fazla yel değirmeni yapımı gereklidir. Raporda, 60 metre kadar yüksekliğinde ve üzerinde uzunluğu 100 metre kadar olan tek bir dev kanat monte edilmiş değirmen

Sonu'da

ELEKTRİK MÜHENDİSLİĞİ DÜNYASINDAN HABERLER

Derleyen: H. Halet Işıkpınar

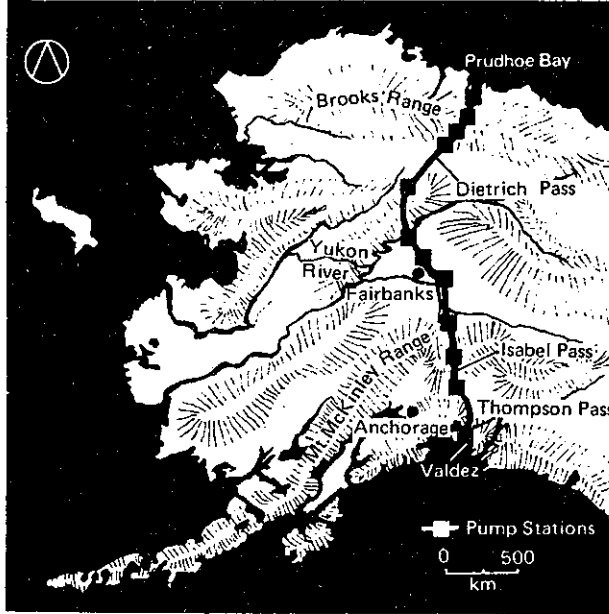
AVUSTRALYADA URANYUM KAYNAKLARI

Zengin uranyum kaynaklarının, önümüzdeki yirmi yıl içinde Avustralya'ya, arap ülkelerinin petrol egemenliğine benzer bir egemenlik kazandıracağı, Avustralyanın Başbakan Yardımcısı Douglas Antony tarafından açıklanmıştır. Avustralya, dünya-

da bilinen uranyum kaynaklarının yüzde yirmibeşine sahip bulunmaktadır ve 2000 yılına kadar da tüm elektrik enerjisinin nükleer santrallerden üretileceği ileri sürülmektedir.

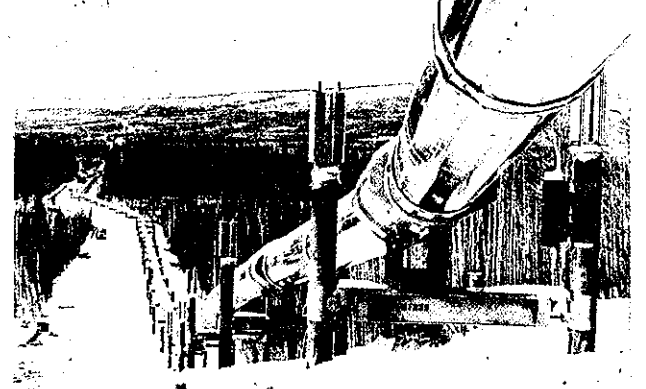
Enerji International
Mayıs 1976

ALASKA BORU HATTI PROJESİNİN YARISI TAMAMLANDI

Alaska petrol boru hattının döşeneceği yeri gösteren harita.

1973 yılındaki petrol krizinde, dışarıdan petrol satın alan ülkeler, enerji tüketimlerini kısmak gerektiği kanaatine varmışlar ve tüketimlerinde yüzde 3 den beşe kadar tasarrufa karar vermişlerdir. Buna rağmen, yeni petrol kaynaklarının aranmasına çalışan ülkeler arasında Birleşik Amerika, son yıllarda Alaskada bulunan yüksek kalitede ham petroleri işletme çarelerine başvurmuştur. Alaskada,

Alaska petrol boru hattından bir görünüş.

devamlı donan kaynaklardan ve rezervi on milyar varil kadar olan bu petrol, Prudhoe limanından, Valdez'e ve Ondan Sentele ve San Francisco ve hat-ta Panama kanalıyla Birleşik Amerikada doğu kıy-larına sevk edilecektir.

Alaskada döşenen Petrol Borusu 1220 mm. çapında ve 2000 Km. uzunluğunda olacaktır. Bu boru hattının yarısı döşenmiş olup yılda 100 milyon ton Petrol taşıyacaktır. Bu hat 1977 yılında işletmeye açılacaktır.

Alaskanın kuzey yamaçlarında keşfedilen zengin doğal gaz da, Kanada ile Birleşik Amerika tarafından yeni bir boru hattı ile Birleşik Amerikaya nakledilecektir.

Enerji International
Mayıs 1976

ELEKTRİK MÜHENDİSLİĞİ ÖĞRENCİLERİNİN staj sorununa köklü çözüm getirilmelidir

Şube Yönetim Kurulumuz Elektrik Mühendisliği öğrencilerinin staj sorununda görülen aksaklıkları belirten ve bu aksaklıkların çözümünü için öneriler getiren bir açıklama yaptı. Ayrıca üniversite ve yüksek okulların kapalı olduğu süreyi staj yaparak değerlendirmek istediklerini ancak, staj yeri bulamadıklarını söyleyerek odamızdan yardım bekleyen Elektrik Mühendisliği öğrencilerinin dileklerini, Yönetim Kurulumuz 37 kamu kuruluşu ile 61 özel kuruluşla ilettili. Kuruluşlardan olumlu cevap geldiğinde staj yerleri odamıza başvuran öğrencilere dağıtılacak.

Staj sorunu ile ilgili odamız açıklamasını aynen veriyoruz:

Teknik öğretimin en önemli sorunlarından biri olan staj sorunu tatil döneminin gelmesi ile yeniden güncellik kazanmıştır.

Bilindiği gibi, eğitimin, temel amacı üretime doğrudan katkıda bulunabilmek, üretimi geliştirmek üzere nitelikli insan yetiştirmektir. Eğitim, ancak bu amaca yöneldiği zaman bir işe yarayabilir. Bu genel doğru teknik eğitim için de tümüyle geçerlidir. Bir elektrik mühendisliği öğrencisinin, sadece okuldaki dersleri izleyerek, kitaplarındaki bilgileri öğrenerek mühendis olabileceğini sanmak hayalciliktir. Bu gerçeğin kabulü dolayısıyla, okuldan ve kitaplardan alınan bilginin uygulanmasını görmek ve bir ölçüde uygulamasına katılmak olanağı sağlamak üzere, öğrencilerin staj yapma işi kurumlaştırılmış, Türkiye'deki tüm mühendis ve mimarlık öğrencileri için staj zorunluluğu getirilmiştir.

Teori ile pratik arasındaki ilişkinin kurulmasını hedefleyen staj, zorunlu bir süreçtir ve ülkemizde

yürürlükte olan 72 iş günü sürekli staj yapma koşulu haklı bir gerekçeyle dayanmaktadır.

Ancak Türkiye'de mühendislik öğrencileri için staj, amacına uygun işlemeyen, yani mühendislik öğrenimine katkıda bulunmayan, aksine, giderek «stajın gereksizliği düşüncesini yaygınlaştıran» bir biçimde kurumlaştırılmıştır.

Yürürlükteki staj uygulamasının aksayan yanları şöyle sıralanabilir:

Türkiye'de, elektrik mühendisliği öğreniminde birlik sağlanmadığı için, yani ülke koşullarının gerektirdiği nitelikleri haiz tek tip mühendislik eğitimi gerçekleştirilmediğinden, farklı fakülte ve yüksek okulların staj programlarında birbirinden farklıdır.

Staj programları, genellikle öğrencilerin okudukları derslerle, edindikleri teorik bilgilerle uyumlu değildir. Staj ile kazanılmış bilgiler arasında bir paralellik yoktur.

Staj yapma durumundaki öğrencilere karşılık fakülte ve yüksek okullara ilgili bakanlığın gönderdiği staj yeri sayısı daima yetersiz kalmaktadır. Bunun sonucu, ya öğrenciler derslerini bitirdikleri halde, staj yeri bulamadıkları için mezun olamamaktadırlar, yada staj yapmaksızın defter doldurup imza almakta böylece, can sıkıcı bir formalite haline getirilen staj işinden kurtulmaktadırlar. Öğrencilerin çaresizliğini bilen eğitim kurumlarının, bu durumu göz göre kabullenmeleri ise Türkiye'de mühendislik eğitimi içindeki ciddiyetsizliği ortaya seren bir olgudur.

Oysa Türkiye'nin iyi yetişmiş mühendis ve mimarlara ihtiyacı vardır. Mühendislik öğrencilerinin staj sorununu en iyi biçimde çözmek kaliteli mün-

dis yetişmesine katkıda bulunacaktır. Nitelikli mühendislerin ise kamu kuruluşlarına daha yararlı hizmet edeceği ortadadır. Öte yandan yaşadığımız ekonomik-politik sistem içinde, mühendisleri istihdam eden özel kesim nitelikli mühendislerden daha büyük oranda yarar sağlamaktadır. Bu nedenle mühendislik öğrencilerinin staj sorununu olumlu biçimde çözmek, kamu kuruluşlarının olduğu kadar özel kesimin de sorumluluğundadır.

Elektrik Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi olarak:

«Elektrik mühendisliği öğretiminin ülke çapında birliği» ilkesinden hareketle, staj programlarının ülke koşulları ile ve eğitime uyumlu hale getirilmesini;

Tüm mühendislik ve mimarlık öğrencilerine ayrıldıkları uzmanlık alanlarına uygun staj olanağının sağlanmasını; stajın okul bitirmeyi geciktirmemesini;

Kamu kesimine ve özel kesime ait tüm işyerlerinin kapasiteleri oranında ücretli stajyer istihdam etme zorunda bırakılmasını, bunun için ilgili bakanlık, özel kuruluş temsilcileri, yüksek öğretim kurumları ve meslek kuruluşlarının koordinasyonlu bir çalışma yürütmelerini;

Tüm öğrencilerin stajlarını ücretli ve sigortalı olarak yapmalarını, staj ücretinin kesinlikle asgari ücretin altında olmamasını;

Öneriyoruz.

Kısa dönemde, bu önerilerin gerçekleşmesi ile mühendislik ve mimarlık öğrencilerinin staj sorunları çözülebilecektir.

Konuyla ilgili bir meslek kuruluşu olarak ilgilileri uyarırız.

Odamızın Ankara, İstanbul ve İzmir yöneticileri sendikalar hakları için 10 Haziran'dan beri direnişte olan Altınok Mühendislik Bürosu teknik elemanlarını ziyaret ederek haklı davalarında kendilerini sonuna kadar destekleyeceklerini belirttiler.

Enver Altınok isimli bir inşaat mühendisine ait işyerinde çalışan; 8 inşaat mühendisi, 3 mimar, 2 makina mühendisi ve 2 teknisyenden oluşan 15 kişilik teknik eleman kadrosu Bank - iş sendikasında örgütlenerek işverene toplu iş sözleşmesi çağrısında bulununca topluca işten atıldılar.

ALTINOK TEKNİK ELEMANLARININ DİRENİŞİNİ DESTEKLİYORUZ

Oda yöneticileriyle birlikte yayın yönetmenimiz Ersin Kaya'nın da ziyaret ettiği teknik elemanlar, işyerinin karşısında kurdukları direniş çadırının önünde gazetemize şu bilgileri verdiler:

«9 Haziran günü sendikamız, patrona toplu sözleşme çağrısında bulundu. Patron kabul etmedi. O gün iadeli-taahhütlü olarak postaya verdiğimiz yazıyı postacıdan almadı ve 11 Haziranda hepimizi işten attığını söyledi. Bunun üzerine işyerinde direnişe geçtik. 16 Haziranda polislerle dışarı attırdı. 17 Haziranda bu gördüğümüz çadırı kurduk ve haklarımızı almaya kadar direneceğiz.»

Direnişteki teknik elemanlar, işyerinin çalışma koşullarını şöyle sıraladılar:

● Günde 9,5 saat mesai yapıyoruz.

- Resmi tatil günleri bile çalışıyoruz.
- Fazla mesai yapmak zorundayız. Yapmayanlar işten atılıyor.
- Fazla mesai ücretlerini patron keyfine göre ödüyor.
- Ücretlerimiz 1600-3000 lira arasında değişiyor.
- Hepimizi 1200 lira üzerinden sigorta ettirerek sigortadan para kaçırıyor.
- Bordrolarımızı bize imzalatmıyor.
- Ameliyat olan bir arkadaşımız, düşük ücretten sigorta ettirildiği için, 1,5 aylık raporlu olduğu dönemde sigortadan ancak 750 lira alabildi.
- İşyerinde ispiyoncu çalıştırıyor. Elimizde iş olmasa bile çalışıyor görünmek zorundayız.
- Ayda 1600 - 3000 liraya çalıştırılan bu teknik elemanlar, yaptıkları milyonluk projeleri, tesislerin resimleriyle birlikte çadırlarının önünde sergiliyorlar.
- Devlet Hava Limanları Yeshilköy zayıf akım tesisleri, teknik blok inşaatı, kontrol kulesi inşaatı, alıcı - verici tesisleri
- Tokar'ın Prull kulesi ve yan

EMO Başkanı Aybars Urgan, İstanbul Şubemiz Başkanı Yüksel Birdal ve İzmir Şubemiz Başkanı Ergun Elgin direnişteki teknik elemanlarla konuşuyor.

tesisleri

- Seydişehir alümine fabrikası projesi (1.400.000 liralık bu proje yedi ayda teslim edildi.)
 - Marsan (Mardin Kireç Sanayi) projesi (direniş dolayısıyla yarım kaldı)
- Direnişteki teknik elemanlar, aynı patronun bundan 4 yıl önce, sigortaya kaydettirilmek isteyen 6 personelden 4 ünün işine son verdiğini anlatırlarken, sözümü etikleri arkadaşları ziyaretlerine geliyor, başını diliyorlar.

Taksim Meydanı'ndan 100 metre mesafede park Otel önünde (işyerleri orada) çadır kurdukları için rahatsız edilip edilmediklerini soruyoruz. Kendilerine halkın gösterdiği yakın ilgiden mutlulukla söz ediyorlar. Yoldan geçenlerin kendileriyle ilgilenmesi yiyecek ve hediye getirmesi morallerini yükseltiyormuş.

Teknik elemanlar «yaratan biz, kazanan patronlar. Ama bu böyle sürmeyecek» diyerek mücadelede kararlı olduklarını belirtiyorlar.

TÜTED İSTANBUL ŞUBESİNDEN

İSTANBUL ŞUBESİ ÇALIŞMA PROGRAMI KESİNLEŞTİ

TÜTED İstanbul Şubesi Çalışma Programı geçtiğimiz haziran ayının 24 ünde yapılan genel üye toplantısında son biçimini aldı. Yönetim Kurulu tarafından hazırlanan program taslağı ilkin TÜTED işyeri temsilcileri, ardından teknik eleman örgütlerinin İstanbul şubelerinden oluşan Danışma Kurulunda tartışılmıştı. Daha sonra program taslağı tüm üyelere gönderildi. Genel üye toplantısına katılan üyeler program taslağıyla ilgili görüşlerini bildirdiler. Toplantıda TÜTED İstanbul Şubesi Genel Kurulunun değerlendirmesi de yapıldı.

Yönetim Kurulunun bugüne kadar yaptığı çalışmalara ilişkin eleştirilere, yönetim kurulu gelişmeleri ve yapılanları anlatarak karşılık verdi. Mühendislik ve mimarlık bürolarında başlayan direniş eylemlerinin önemi üzerinde duruldu. TÜTED'in bu yasal eylemleri başarıya ulaştırmak için tüm olanaklarını seferber edeceği dile getirildi.

ÇALIŞMA PROGRAMI

Yönetim kurulunun son toplantısında eleştiriler ışığında kesinleştirilen çalışma programı üç ana bölümden oluşuyor.

Giriş bölümünde, teknik elemanlar açısından ülkemiz sorunlarının bir değerlendirilmesi yapılıyor. Kamu kesiminde ve özel kesimde çalışan teknik elemanların verilmeyen veya verildiği halde çeşitli baskılar nedeniyle kullanılamayan demokratik ve ekonomik haklarından söz edildikten sonra, ülkemizde çalışanlar kesiminde var olan benzer durum sergileniyor. Teknik elemanların düzenle çelişkilerinin tüm memurların ve öbür halk kesimlerinin düzenle çelişkileriyle ortaklaşa çözülebileceği belirtiliyor. Programın giriş bölümü, «teknik elemanların eylemlerini işçi sınıfı ile bağlantılı olarak yürütülmesi gerektiğini, işçi sınıfının bir yandaşı olarak yer tutması zorunluluğunu» vurgulayarak bitiyor.

TÜTED İstanbul Şubesi Çalışma Programının sonraki bölümlerinde, «Teknik Elemanların Ekonomik ve Demokratik Haklarının Savunulmasına, Grev ve Toplu Sözleşmeli Sendikalar Haklarının Kazanımına Yönelik Çalışmalar», «Tüm Teknik Elemanların TÜTED Catisı Altında Örgütlenmesine Yönelik Çalışmalar», Bağımsızlık ve Demokrasi Mücadelesine Katkıda Bulunmaya Yönelik Çalışmalar» ve bu çalışmalarını gerçekleştirmek üzere uygulanacak yöntemler ayrıntılarıyla açıklanıyor.

Programın son bölümünde, Basın-Yayın Eğitim ve Örgütlenme Komisyonlarının oluşturulması, işyeri temsilcileri ile, TÜTED üyeleri ile toplantıları düzenli bir biçimde sürdürülmesi, üye aidatlarının sürekli toplanması konuları zaman perspektifi içinde ele alınıyor. TÜTED İstanbul Şubesi çalışmaları, çalışma programında çizilen ilkeler doğrultusunda genel üye ve işyeri temsilcileri toplantılarında eleştirilip sunulacaktır.

Mühendis ve Mimar Odaları İstanbul Koordinasyon Kurulunun yaz dönemi için düzenlediği konferans ve sohbet toplantılarının ilki geçtiğimiz ay içinde TÜTED lokalinde yapıldı. Çağdaş Hukukçular Derneği Başkanı Avukat Halit Çelenk derneklerde, odalarda ve tüm demokratik kitle örgütlerinde karşılaşılan baskıların hukuki yönleri üzerinde durdu. 12 Mart 1971 olayından bu yana bu doğrultudaki gelişmeleri örnekleriyle sıraladı. Bu tür örgütlerde görev alanların dik kat emelleri gereken noktaları açıkladı. Halit Çelenk konuşmasında özetle şunları söyledi:

12 Mart müdahalesinden sonra anayasada yapılan değişiklikler daha çok, demokratik kitle örgütlerini hedef alıyordu. Anayasanın 15. maddesi değiştirilerek kişi özgürlüğüne kısıtlama getirildi. Mahkeme kararı olmaksızın üst baş aranabilir, kişinin üstündekilere el konulabilir oldu. Konut dokunulmazlığı da kaldırıldı. Gazete ve dergilerin toplatılma ve kapatılması yürütmenin yetkisi içine sokuldu. Vali ve polis toplatma ve kapatma kararı vererek uygulamaya başladı. Derneklerin kapatılması konusunda da valiler, kaymakamlar yetkili kılındı. 18 yaşından küçük bir çocuğun velisiz dernekte bulunması, derneğin kapatılabilmesi için yeterli görül-

halit celenk : dernekler üyelerini demokrasi için eyleme katmalıdır

dü.

Yine anayasada yapılan değişiklikle gözaltına alma süresinin üst sınırı 24 saatten 15 güne çıkarıldı. Çünkü işkence izleri, 24 saatlik gözaltına almada, iyileşmiyordu.

GÜVENLİK RAPORU

Dernekler yasası değiştirilerek dernek kurucuları hakkında güvenlik raporu istenilmeye başlandı. MİT ve polisin hakkında olumlu rapor vermediği yurttaşların dernek kurma hakları ellerinden alındı.

İSTANBUL ŞUBEMİZ ODA MÜDÜRLÜĞÜNE TANAY SITKI UYAR GETİRİLDİ

Üçbuçuk yılı aşkın bir süredir İstanbul Şubemizdeki Oda Müdürlüğü yapan Alaettin Anahtarçı'nın ayrılması üzerine yönetim kurulumuz oda müdürlüğüne Tanay Sitki Uyar'ı atadı. Bundan böyle oda müdürlüğünü yapacak Tanay S. Uyar Boğaziçi Üniversitesi Mühendislik Fakültesi elektrik bölümü mezunu.

Bildiri yayınlanmasını engellemek amacıyla yeni formaliteler getirildi. Bildiri yayınlanmadan önce savcı ve valiyeye verilecek diye bir şart konuldu. Vali ve savcının görünüşte bildiri yayınlamayı yasaklama yetkileri yok. Ama fiilen engelliyorlar.

Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu değiştirildi. Anlamı belirsiz tanımlamalar getirildi. Örneğin «kapatılan bir derneğin görevlisi gibi hareket eden» o örgütün üyesi sayılır» hükmü yasaya eklendi. Vatandaş kendi suçsuzluğunu ispat yüküfeti yüklendi. Oysa hukukta esas olan, kişinin suçsuzluğudur. Aksi savunuluyorsa ispatı gerekir.

Sonu 8 de

AYDINLIĞA DOĞRU TEMMUZ ve AĞUSTOSTA ÇIKMAYACAK

Gazetemiz Aydınlığa Doğru Temmuz ve Ağustos aylarında çıkmayacak. Üyelerimizin çoğunluğunun izin kullandığı bu dönemde odamızın içe dönük çalışmalarına ağırlık verilecek ve eylül başından itibaren düzenli, zamanında çıkan, daha doğru içerikli bir Aydınlığa Doğru sunmanın hazırlıkları yapılacaktır.

Okurlarımızın mutlu bir yaz geçirmelerini dileriz.

altmış üç yıllık santral: silahtarağa

Yönetim Kurulumuz, işyerlerini temel alan çalışma anlayışının bir parçası olarak haziran ayında Silahtarağa Termik Santralini ziyaret etti. Silahtarağanın çalışanları ve idarecileri ile sohbet etti. Diğer üyelerimize aktarmak üzere çeşitli teknik ve sosyal bilgileri elde etti.

Silahtar santralının dışardan görünüşü

EN YAŞLI SANTRAL

Silahtarağa Türkiye'nin en yaşlı termik santrali. İstanbul'un Haliç bölgesinde 120.000 m²'lik bir alana kurulmuş olan Silahtarağanın ilk kuruluş çalışmaları 1911'de başlamış ve santral 1913'te işletmeye açılmış. Ancak 1913'deki bir sel felâketi nedeniyle enerji üretimi bir yıl gecikmiş ve santral kurulduktan sonra 1914'de işlemeye başlamış.

3x6 MW'lık türbo jeneratör, 6x13.5 ton/saat buhar kapasiteli kazanlardan oluşan ilk kuruluş Macar GANZ firması tarafından gerçekleştirilmiş. Ancak santral 1914 yılında Belçika'nın SOFINA (Société Financière de Transport et d'Entreprise Industrielles à Bruxelles) şirketine devredilmiş. SOFINA şirketi, Osmanlı Türk Elektrik Anonim Şirketi (Société Anonyme Turc d'Electricité) adı altında faaliyet göstermiş ve İstanbul'un büyüyen ihtiyacına paralel olarak geliştirilmiş.

1937'de millileştirilen Silahtarağa önce Nafia Vekâletine, sonra da (1938'de) İstanbul Belediyesi'ne devredilmiş. O tarihten itibaren İstanbul Belediye'sine bağlı olarak İETT işletmeleri Umum Müdürlüğü tarafından çalıştırılan santral, 1312 sayılı yasa gereğince 29 Ekim 1970'de Türkiye Elektrik Kurumu'na (TEK) devredilmiş.

Hızlı bir kentleşme olayına sahip olan İstanbul'un elektrik enerjisi ihtiyacını 1952 yılına kadar tek başına karşılayan Silahtarağa bu tarihten itibaren hızlı büyümeye ayak uyduramadı. 1952'de Catalağzı santralından ve daha sonra da Kuzey Batı Anadolu Santrallerinden alınan enerji ile zaman zaman paralel harici ve sonraları paralel olarak İstanbul'u beslemeye devam etti.

1956'daki son ilavelerle Silahtarağa santrali bugün yaklaşık 2x30 + 2x20 + 2x10 = 120 MW etiket ve 100 MW: fiili güce sahiptir.

TAŞ KÖMÜRÜ SORUNU

Silahtarağa Termik Santralında yakıt olarak taş kömürü kullanılıyor. Kullanılan taşkömürü Zonguldak'tan geliyor. Türkiye'deki taşkömürü rezervleri, artan fiyatlar ve taşkömürünün bazı sanayi dallarında kullanılması gereğinin sonucu olarak, hükümetin taşkömürü ile elektrik enerjisi üretimini yasaklaması en çok Silahtarağa santralını etkileyecek. Halen santral'da 0,10'luk taşkömürü yakılıyor. Bu kömürün yerini alabilecek yeni yakıtlar için çalışmalar yapıldı. Örneğin linyit incelemeleri yapıldı. Ancak ekonomik olarak olumlu sonuçlar elde edilemedi. Bu yüzden TEK yük tevzi bölümü, mümkün olduğu ölçüde Silahtarağayı az çalıştırıyor. Böylelikle taşkömürü tasarrufunu sağlamayı hedefliyor.

Silahtarağanın eski bir santral oluşu, verimliliğindeki görece düşüş ve artan üretim maliyeti göz önüne alındığında, santralin 1970 sonlarında ya da en geç 1980 başlarında faaliyetlerini durdurması bekleniyor. Hükümetin taşkömürü konusunda ge-

tirdiği yasaktan sonra TEK'nun önümüzdeki yıllara ait programlarında da bu böyle görünüyor.

BİR DÜNYA REKORU

Sistem hakkında genel bilgiler

Yaklaşık olarak 120 MW'lık kurulu güce sahip olan santralin altı türbo jeneratör grubu var.

Kurulu gücün gruplara dağılımı şöyle:
1x10 + 1x9.8 + 1x22.5 + 2x30 + 1x20 = 122,3 MW
Ancak bu grupların bir kısmı bugün artık çalışmıyor. Ziyaretimiz esnasında altı gruptan sadece üçü çalışıyordu. 1922-23 yıllarında kurulan iki grup artık tamamen devreden çıkarılmış durumda. İşletme müdürünün verdiği bilgiye göre bu gruplar faaliyet süresi olarak adeta birer dünya rekoru kırmışlar. Üçüncü grup ise revizyon halinde idi. 1931'de kurulmuş olan bu grupta çatlaklar görülmüş. O yüzden de röntgen muayenesi için bekliyordu. Eğer deney sonunda çatlakların derine indiği tesbit edilirse bu grup da tamamen devreden çıkarılacak ve 30 MW'lık iki, 20 MW'lık bir grup faaliyetine devam edebilecek.

Santral'da kızgın buhar üreten 10 ayrı kazan var. Kazanların en eskileri 1913, en yenileri de 1956'da kurulmuş.

Bugün 120 MW'lık kurulu gücü olan santralin yıllık üretim kapasitesi 500.000.000 kwh'dir. İstanbul'daki hızlı kentleşmeye paralel olarak üretimi artan Silahtar santralının kurulduğu yıldan itibaren onar yıllık arayla durumunu gösteren tablo şöyle:

Yıl	Yıllık üretim (Gwh)	Puant gücü (MW)
1915	10	3
1925	48	13,2
1935	105	27,3
1945	178	41
1955	335	84
1965	385	100
1975	493	94

Silahtar Santralının elektrik enerjisi ve puant gücü:

Enterkonnekte sisteme Yıldıztepe'den bağlanan Silahtar santrali Veliefendi (Davutpaşa), Zeytinburnu, Beyazıt, Eyüp, Alibeyköy, Kağıthane bölgelerine enerji veriyor. Ayrıca Silahtar'daki fabrikalara enerji veren santrale Demirdöküm ve Elektrometal fabrikaları doğrudan bağlı olan fabrikalar.

Silahtar Santralı Müdürü Sayın Adnan Aktan

SİLÂHTARAGA SANTRALİ ÇALIŞANLARI

Santrali ziyaretimizde bize yardımları olan santralda 22 yıldır görev yapan İşletme Müdürü Üyemiz Sayın Adnan Aktan'ın verdiği bilgiye göre santral'da toplam 43 idari ve teknik kademelerde görev alan memur ve 398 işçi çalışıyor. Memurların onaltısı teknik görevde, biri doktor, biri sivil savunma memuru, diğerleri de idari görevde. Teknik görevdeki memurların onbiri mühendis ve mühendislerin de beşi elektrik mühendisi. Santralda görevli olan mühendisler şunlar:

Elektrik Mühendis ve Yüksek Mühendisleri:

Adnan Aktan	İşletme Müdürü
Çetin Tekman	İşletme Mühendisi
Behçet Yavaş	Elektrik Bakım Kısım Müh.
Hıdır Aslan	Elektrik Bakım Kısım Müh.
Osman Sarıca	Test Kontrol Mühendisi.

Santralin kuruluş tarihini gösteren yazıt.

Makine Mühendis ve Yüksek Mühendisleri:

Özdemir Çırpan	Müdür Teknik Yardımcısı
Erol Güneş	Türbün Bakım Mühendisi
Mustafa Aytemiz	Kazan Mühendisi
Niyazi Köstekli	Mekanik Atölye Mühendisi

Kimya Mühendisleri:

Ahmet Arık	Laboratuvar Mühendisi
Figen Kodamoğlu	Laboratuvar Mühendisi

Santralda çalışan 398 işçinin dördü tekniker, eli ikisi sanat enstitüsü mezunudur. Verilen bilgilere göre son yıllarda santrale alınan tüm işçiler sanat okulları mezunları arasından seçiliyor ve işçilerin kalifiye eleman olmasına dikkat ediliyor. Ayrıca yasaların hükümleri ve sakatlar için öngördüğü her işletmede belli oranda hükümlü ve sakat çalıştırma zorunluluğu santralda uygulanıyor. 398 işçinin sekizi eski hükümlü, sekizi de sakat işçilerden oluşuyor.

İşçilerin tümü sendikali. Sendika Türk-İş bünyesindeki Tes-İş Federasyonuna bağlı bir işyeri sendikası. İstanbul ve Çevresi Elektrik, Üretim, İletim, Su, Baraj ve Enerji İşçileri Sendikası adındaki sendikaların bağlı olduğu federasyon Silahtar, Anbarlı, Hopa santralleri için ortak iki yıllık bir toplu sözleşmeyi 1 Mart 1975'de imzaladı.

Santralda çalışan mühendislerin ekonomik durumu, olması gereken düzeyde değil. Özellikle yeni giren mühendisler için ekonomik durum önemli bir sorun. 12 sayılı kararnameye ve son hükümet kararına dayanarak verilen yan ödemeler mühendisler arasında ayrıcalık yaratıyor. 1900-3100 arasında yan ödeme veriliyor. Yeni giren bir mühendisin maaşı brüt 1980 TL.

İŞGÜVENLİĞİ SORUNU VE ADNAN MENDERESİ KAÇIRMA OLAYI:

İşgüvenliği, santralde üzerinde önemle durulan bir konu. Gerekli önlemlerin çoğunun alındığı santralda olabilecek en ufak bir iş kazası bile TEK Genel Müdürlüğünün ilgili dairesine bildiriliyor. Verilen bilgilere göre son yirmi yılda bir iki önemli olayın dışında kayda değer bir iş kazası yok.

İş kazalarının en ilginç 1960 yılında olmuş. Elektrik mühendisinin santralda yaptığı yanlış manevra sonucu seksiyonerler patlamış, İstanbul'da elektrik kesilmiş. Elektrik mühendisinin yaptığı teknik bir hataya dayanan bu olay 1960'da alabildiğine abartılmış. Arızanın kasıtlı olarak yapıldığı, aslında tutuklu Adnan Menderes'in kaçırılması için Yassıadaya tünel kazma girişimlerine yardımcı olmak üzere düzenlenen bir sabotaj olduğu ileri sürülmüş. O günün koşullarında büyük heyecan yaratan bu olay, tabii ki, her uydurma sabotaj iddiası gibi havada kaldı.

Bunun dışında, kömür tahliye ve nakliye sisteminde test yapan Çekoslovakya'lı bir teknisyenin kolunun kopması; 1967'de 10/35 kv paralel transformatörlerden birinde disjonktör jonta patlamasında, kapasitif ceryanı almadan tamire başlayan işçinin ölümü iş kazalarının en önemlileridir.

Diğer iş kazaları TEK'nun aylık dergilerinde dönem dönem yayınlanmaktadır.

SANTRAL'DAKİ YABANCI TEKEL DAMGALARI:

Santralin hemen her bölümünde geri Türkiye kapitalizminin kaçınılmaz yazgısına rastlamak mümkün. Türkiye'de her fabrikada, her santralda olduğu gibi burada da çok uluslu firmaların markaları göze çarpıyor.

Buhan Türbinleri ve Jeneratörlerdeki: Thomson Houston de Paris, AEG, British Thomson Houston, Oerlikon, Escher Wyss, BBC, Siemens.

Sonu: 6'da

elektrik mühendisliği öğrencilerinden haberler

KADIKÖY MÜHENDİSLİK Y. OKULU

KADIKÖY MÜHENDİSLİKTE
BİR AVUÇ «ÜLKÜCÜ» OKULU İŞGAL ETTİ

Kadıköy Mühendislik ve Mimarlık Okulunda öğrencilerin çoğunluğunu devrimci ve ilericiiler oluşturuyor. Buna rağmen «ülküçü» geçinen grup okulu işgal edip, boykot ilan edebiliyorlar. Durumun nedenlerini anlayabilmek için ilerici elektrik mühendislerinin anlattıklarına kulak vermek gerekiyor:

Okulumuzda uygulanan baskı ve terör politikası genel olarak gençlik üzerinde oynanan oyunların bir parçasıdır. 25 Mayıs Salı günü okul idaresi ile vize 30 şartının, devam mecburiyetinin kalkması için daha önce A. D. M. M. A. senatosunun kararını örnek göstererek verdiğimiz dilekçelerin sonucunu öğrenmeye gittik. Okulumuzda temsilcilik seçimleri yapılmadığı için öğrencilerle olan ilişkilerin sınıf temsilcileri kanalıyla yürütülmesi gerektiğini vurguladık. Faşistlerin marş çalmasını engellenmesi gerektiğini ve öbür isteklerimizi okul idaresine bildirdik. Arkadaşlar idare ile görüşme yaparken dışarda bekleyen arkadaşlara «ülküçü» çeteler saldırdı. Ve her tarafı tahrip ettiler. Okul bir hafta kapatıldı. Bu süre içerisinde dışarıdaki arkadaşlarımız üzerine sopalı, silahlı saldırdılar. Salı günü okul açılınca arkadaşlarımız toplu bir şekilde gelerek okula devam ettiler.

Okul idaresi sözde sınıf temsilcileri ile görüşeceğini söylüyor, pratikte ise okul içindeki azınlık temsilcileri ile görüşerek onların dediğine bizi kabile zorluyordu. Faşistler 15 Haziran Salı günü akademik istekler öne sürerek okulu işgal ettiler. Ve boykot havası vermeye çalıştılar.

Polisler okul dışındaki öğrencileri çevirerek arama yaptılar. Okula girersek çatışacağımızı söylediler. 30 kişilik grup okulu işgal ediyor. Ve okula girmek isteyen öğrenciler engelleniyor. Bunun adı da tarafsızlık oluyordu.

22 Haziranda okul yine öğrenime açıldı. Aynı baskı devam ediyor, ve okul idaresi de onların istemleri doğrultusunda davranıyor.

i.T.Ü.

i.t.ü açılmalıdır

29 Mayıs günü İTÜ'ye yapılan saldırıda, öğretim görevlisinin gözü önünde Erdoğan Yalçingil adlı öğrenci öldürülmüştü. Bu olaydan sonra İTÜ yönetimi üniversiteyi süresiz kapattı. İTÜ'nün devrimci öğrencileri üniversite kapatmanın bir çözüm olmadığını belirterek derslere bir an önce başlanılmasını istiyorlar. Öğrencilerin bu konudaki görüşlerini ve-

riyoruz.

İTÜ Yönetimi kesin bir açılış tarihi vermeyerek 8000 öğrenciyi kararsız, başıboş duruma itmiştir.

Kapatma kararı 8000 öğrencinin bir sönestr kaybetmelerine ve büyük maddi manevi zararlarına neden olmuştur.

Sonu 6'da

Dershaneyi basıp öğrencileri kurşun yağmuruna tuttular 1 ölü, 2 yaralı var

Gümüşsuyu'ndaki Teknik Üniversite binasında meydana gelen olaydan sonra mütecavizler kaçtı.

- Çılgınlar az önce öğrencileri kurşun yağmuruna tuttular. Az sonra da öğrencileri silahla tehdit ettiler.
- Öğrencilerden bazıları dışarıya kaçtılar.
- Öğrencilerden bazıları dışarıya kaçtılar.
- Öğrencilerden bazıları dışarıya kaçtılar.

İTÜ'deki saldırı olayını veren Günaydın gazetesi kupürü.

taraf tutan polis üniversiteden çıkarılmalı

ODALAR, TUMAS, TÖB—DER VE TÜTED
AÇIKLAMASI:

«TARAFSIZ DAVRANMAYAN
POLİS ÜNİVERSİTEDEN ÇIKARILMALIDIR»

Silahlı bir grubun, İTÜ'nün polis denetimindeki kapısından girerek, ders yapmakta olan öğrencilere saldırması, bir öğrencinin öldürülerek bir kaçının yaralanması üzerine İstanbul'daki 11 mühendis ve mimar odası ile TUMAS (Tüm Üniversite ve Yüksek Okul Asistanlar Derneği), TÖB—DER, TÜTED İstanbul Şubeleri basın toplantısı düzenleyerek, taraflı davranan polisin üniversiteden çıkarılmasını istedik. Örgütlerin, polisin taraflı davrandığını belgeleyen dört sayfa dolusu olayları da ekledikleri basın açıklamasının metni aynen şöyle:

Bilindiği gibi, polisin üniversite ve yüksek okullara getiriliş gerekçesi «karşıt görüşlü öğrenciler arasındaki çatışmayı engellemek, üniversitede öğrenimi kesintiye uğratacak girişimleri önlemek» tir. İlişkide ayrıntılarıyla anlatılan ve daha da çoğaltılabilecek örneklerin ortaya koyduğu gerçekler ise şöyle özetlenebilir.

Polisin varlığı çatışmaları engelleyici yönde olumlu sonuçlar getirmiştir.

Okul ve fakülte yönetimlerinin can güvenliğinin sağlanması doğrultusunda, aramaların eşitçe yapılması doğrultusunda polise yaptığı başvurular da istenileni sağlamamıştır.

Genellikle polis, «ülküçüler»i üzerlerini aramak sizin okula sokmakta buna karşılık «ülküçü» olmayan öğrenciler okul girişinde ve çevresinde sıkışıkya aranmaktadır.

«Ülkücüler»in işgal gibi, başka öğrencilere çelme atma dirsek atma gibi davranışları polis tarafından işleme tabi tutulmamakta, çoğu zaman silahlı saldırılara uğrayanlar gözaltına alınmaktadır.

Bu davranışlar can güvenliğini koruma sorumluluğundaki güvenlik kuvvetlerinin gerçek görevlerini yerine getirmediklerini, aksine bir bölüm öğrencinin

Sonu 6'da

VATAN MÜH.Y. OKULU

Geçtiğimiz ay Vatan Mühendislik Yüksek Okulundaki bir bomba olayı basında yer aldı. Okul müdürünün solcuların bomba koyduğu biçimindeki yorumunu söylediğimizde, uzun zamandır okula sokulmayan devrimci elektrik mühendisliği öğrencileri olayları şöyle anlattılar:

16 Haziran 1976 da sabah okula giden öğrenciler saat 9.00 sıralarında işgalci «ülküçü»ler tarafından üst katlara çıkarılıyorlar. Hergün çok sayıda polisin bulunduğu girişte hiçbir polis olmaması dikkatleri çekiyor. Okul müdürü Raşit Mocan, bir gün önce gece 23.30 da okula gidip hademenin bağlı olduğunu ve 10-15 komünistin (!) okulun çeşitli yerlerine bomba yerleştirdiklerini söylüyor. Polis yaptığı

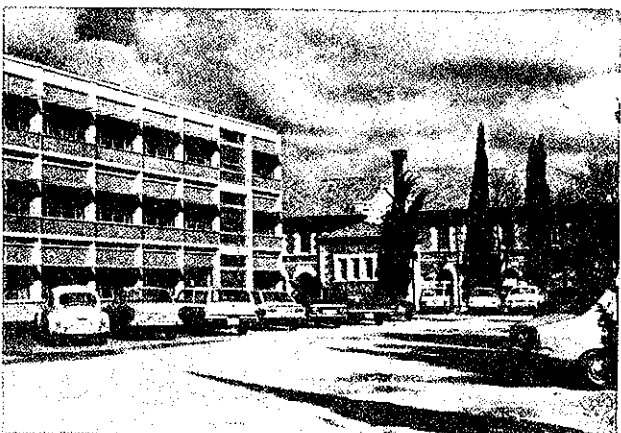
VATAN MÜHENDİSLİKTE
YENİ BİR TERTİP

aramada bombaların bir kısmını bulamamış.

Okula dersi olduğu ve faşist çetelerin ilerici öğrencilere saldıracağı zaman müdürü arayıp bulamayan öğrenciler, gece geç vakitlerde okula giden müdürün davranışını anlayamadılar.

Sabah 8. 55 te bomba patlıyor. Ön camlar kırılıyor ve faşist çeteler öğrencileri silah zoruyla foruma sokuyorlar. Polis ve idarenin gözü önünde foruma katılmayanların, «tahsil hayatının söneceği» «güneşe gömüleceği» faşist çetelerce belirtiliyor. Forumdan sonra okul tamirat için bir gün tatil ediliyor ve okula gidebilen ilerici öğrenciler de bu tertipten sonra gidemez oluyor.

BOĞAZİÇİ ÜNİVERSİTESİ

Boğaziçi Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Binası

BOĞAZİÇİ ÜNİVERSİTESİNDE KÜLTÜREL
ÇALIŞMALARLA AĞIRLIK VERİLİYOR

Boğaziçi Üniversitesinde 3 mayısta boykotun bitişinden bu yana eğitim düzenli sürüyor. Dersler 31 temmuzda bitecek.

Haziran ayının son iki haftası yoğun kültürel çalışmalarla geçti. Elektrik mühendisliği öğrencilerinin de katıldığı çalışmalar çok değişik alanlara kadar yayılıyor.

26 - 27 mayısta Hacettepe Üniversitesi ve İTÜ ile spor yarışmaları yapıldı.

19 Haziranda genel bilgisayar uygulamaları semineri düzenlendi.

Mühendislik bölümünde, Türkiye'nin genel ener-

Sonu 6'da

Staj ve sınav durumlarını öğrenmeye giden öğrenciler fakültelerine sokulmamaktadır.

İTÜ En kısa zamanda açılmalı ve 8000 öğrenci başıboşluktan kurtarılmalıdır.»

ÖĞRENCİLERİN İDDİASI: «ERDOĞAN YALÇINGİL'İN KATİLİ BELLİDİR»

Elektrik mühendisliği öğrencileri İTÜ'deki cinayet olayuna ilişkin olarak da şunları anlatıyorlar:

29 Mayıs sabahı sabah 9 sıralarında fakülteyi basan faşist grubun başında Ahmet Gedik, Nuh Semiz, Tefik, Ali İhsan adlı öğrenciler vardı. 360 nolu dershanede Erdoğan Yalçingil'i öldürüp iki arkadaşını yaralayan grupta silah kullananlardan biri de Ahmet Gedik'di.

Olay sırasında siyasi şube ekipler amiri Zekâî üç arkadaşımızla birlikte kapıda idi ve silah seslerini duyduğu halde hiçbir tedbir almadı.

boğaziçi üni.

Başı: 5'te

ji modeli araştırması yapıyor.

Tiyatro Kulübü P. Weiss'in «Marat - Sade» olayını sahneledi. Şu sıra Şeyh Bedrettin'i hazırlıyorlar.

Türk Sanat Müziği Kulübü, ağustos ayında SSCB'ne Konser vermek amacıyla gidiyor. Folklorcular ise Portekiz'de Türk folklorunu tanıtacaklar.

Müzik Kulübü, programında Şili halk türkülleri olan bir konser verdi.

can güvenliğini saldırganlara emanet ettiğini ortaya koymaktadır.

Bu koşullar altında, olayların azalması, öğrenim özgürlüğünün var olabilmesi ve daha az öğrencinin öldürülmesi için, taraflı görev yapan polisin üniversite ve yüksek okullardan çıkarılması kısmi bir çözüm olarak görünmektedir.

Biz, demokratik kuruluşlar olarak bu görüşümüzü kamuoyu önünde İçişleri Bakanına duyuruyoruz.

Öte yandan Üniversite ve yüksek okul yönetimlerinin öğrenim özgürlüğünü ve öğrencilerin can güvenliğini koruma konusunda daha çok sorumluluk almaları öğretime ara vermenin geçici bir çözüm bile olmadığını görmeleri gereklidir. Polisin çıkarılması gerçekleştirildiğinde güvenliğin sağlanması için önerimiz üniversite yönetimlerinin etkin olarak ve sorumluluk anlayışıyla soruna sahip çıkması öğretim üyeleri ve yardımcıları ile yasal yetkili öğrenci temsilcilerinden oluşan kurullar aracılığıyla denetimin gerçekleştirilmesidir.

Öte yandan Cumhurbaşkanının Pan—Türkizm ve Pan İslâmizm ile ilgili demecine ilişkin, birçok üniversite ve yüksek okul öğretim üyeleri görüş açıklarken, Boğaziçinden ses çıkmaması, ilerici öğrencilerin yadırgadığı bir davranış oldu.

Boğaziçi Üniversitesinde rektör ve senato tecimleri temmuz ayında yapılacak.

E. M. O. nun öğrenci anketi'nin uygulanmasına da devam ediliyor.

63 yıllık santral

Başı: 4'te

Buhar kazanlarındaki: Dürr Werke, Foster Wheeler (Kanada)

Transformatörlerdeki: Thomson Houston Belçika, Brown Boveri, The British Electric - Transformer Co. Ltd. Officine Transformatori Electtrici (OTE) (İtalya), TROVEB Transformator renwerk.

Yukarıda sıralanan ve bizler için hiç de yabancı olmayan İngiliz, Fransız, Alman, İtalyan, Kanada menşeli markaları taşıyan makina ve cihazlar karşısında yerli teknik elemanın çalışması bugün için tek teselli ve övünç kaynağımız.

ABD' DE

Başı 2. de

menler yapılması önerilmiştir.

Enerji kaynakları araştırma ve geliştirme yöntemiyle işbirliği yapılarak hazırlanan inceleme raporunda, değirmen kanatlarının dönmesiyle çalıştırılacak jeneratörlerin kömür, petrol, doğal gaz gibi geleneksel enerji kaynaklarından sağlanan elektrik enerjisine oranla daha ucuz elektrik üretebilecekleri belirtilmiştir.

«Lockheed» şirketi araştırmacılarının belirttiklerine göre, ABD'nin rüzgar yardımıyla enerji sağlayabilme potansiyeli özellikle ülkenin kuzey batı, güney batı ve büyük ovalar bölgelerinde çok yüksektir.

Amerikan yönetimi, enerji bunalımına kısmi bir çözüm yolu olarak yel değirmenlerinden yararlanma olanaklarını 2-3 yıla yakın sürede incelemektedir. «General Electric» ve «Kaman Aerospace» şirketleri de, bir buçuk yıl önce rüzgar enerjisinden yararlanan Jeneratörler hazırlamak üzere Nasa (ABD Ulusal Uzay ve Havacılık Dairesi) ile araştırma sözleşmeleri imzalamışlardır.

Yeni Halkçı Ankara
4-6-1976

EGE'DEN

Başı 8'de

İş cinayetlerine karşı tüm tüzük hükümlerini uygulamak için, Sigortasız çalıştırmayı önlemek için, İşçilerin vucut tamlığı, can güvenliği ve sağlığının korunması için,

Teknik elemanları, doktorları, hukukçuları, işgüvenliği müfettişlerini, çalışanlardan yana olan önyargısız tüm insanları kendilerin düşen görevleri yapmaya davet ediyoruz.

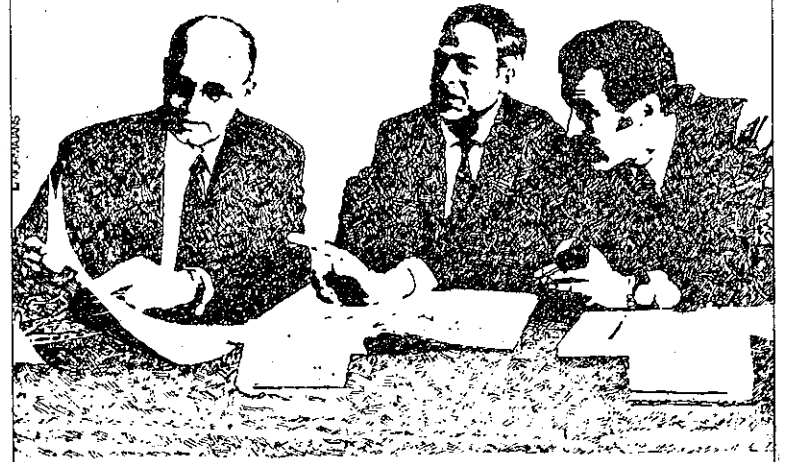
"titiz seçimin sonunda.."

Karar vermek zordur kablo seçerken. Ağdaş bilgi, emniyet, servis kolaylığı ve Türk standartlarına uygun kalite garantisi aranır.

Kararlarınız sorumluluğunuzu da taşır. Ve her titiz seçimin sonunda,

AN-KA tercih edilir.

an-ka
kabloları
sanayi ve ticaret anararım sızim

Merkez: Baskılar Sair Ziya Paşa Cad.No:55-57 Karaköy-İSTANBUL. Tel. 44 73 07-49 01 37 Fabrika Tel. 25 50 98-25 50 99

HEICO AMİREL

BU AMBLEM. KALİTE, ZERAFET VE GÜVEN'İN GARANTİSİDİR

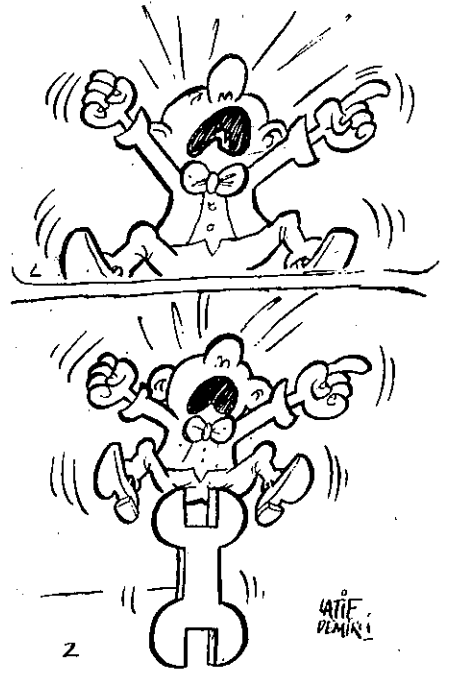
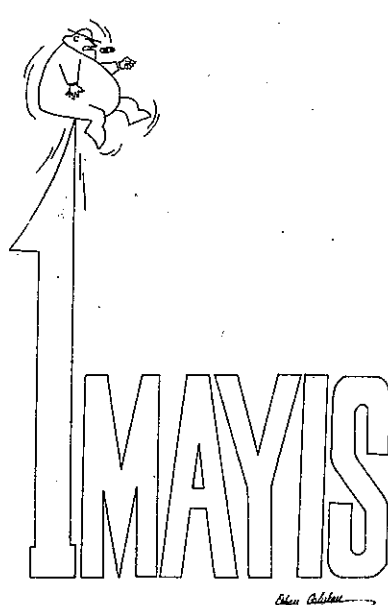
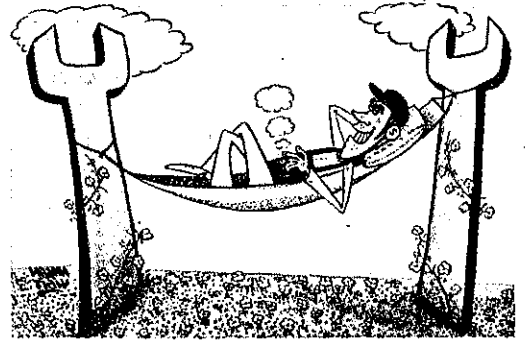
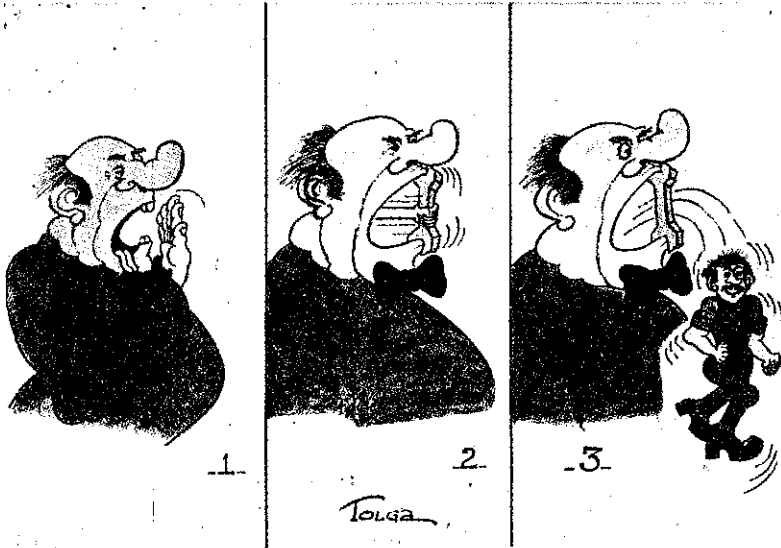
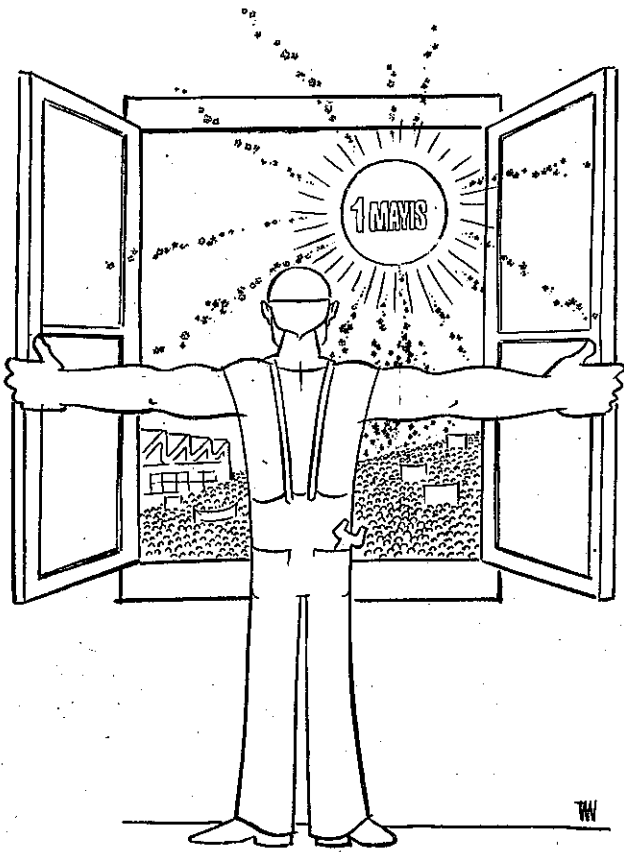
KARIKATÜRCÜ GÖZÜYLE 1 MAYIS

Türkiye tarihinin kitleler tarafından kutlanan en büyük bayramı olarak nitelenebilecek 1 Mayıs dünya işçilerinin ve emekçilerinin dayanışma günü uzun süre hatırlardan çıkmayacaktır kuşkusuz.

Karikatürcüler Derneği 1 mayısın unutulmazlığına, büyüklüğüne kendi alanında katkıda bulunarak bir sergi düzenledi. 30 Hazirana kadar Merter'deki DİSK binasında sergilenen karikatürlerin daha sonra işçilerin yoğun bulunduğu yerlere götürüleceği bildiriliyor.

Bu sayımızda 1 Mayıs sergisinden seçmeler veriyoruz.

1 MAYIS İÇİN

TEKNİK ELEMANLAR VE TOPLUMSAL MÜCADELE

ersin kaya

**mühendisler
idari personel ve
teknisyenlerin
ULUSLARARASI
SENDİKAL
KONFERANSI**

**15, 16, 17 NİSAN 1975
TORİNO-İTALYA**

TÜTED YAYINLARI-1

MÜHENDİSLER, İDARİ PERSONEL VE TEKNİSYENLERİN ULUSLARARASI SENDİKAL KONFERANSI / Çevirenler: Kaya Güvenç, Vedat Oygür, Savaş Uçakçı — TÜTED Yayınları / 84 sayfa, 10 Lira.

Ülkemizde teknik elemanların örgütlenme düzeyi geliştikçe, kamudan, işverenlerden sağlanmasını istedikleri ve gerçekleşmesi uğrunda mücadele verdikleri talepler de sistemleşiyor. Sorunlar üzerine eğilerek düşünüldükçe, yaşanan eksiklikler, yetersizlikler ayrıntılarıyla kafalarda beliriyor ve giderek kâat üzerine dökülüyor.

Ancak, Türkiye'de genel olarak çalışanların örgütlenme düzeyi geridir. Bırakınız siyasal örgütlenmeyi, işçiler için yasalarda var olan sendikal örgütlenme hakkı bile % 54 oranında kullanılabilmektedir. Sendikalı işçilerin çoğunluğu ise sarı sendika üyesidirler. Devrimci sendikalarda verilen gerçek sendikal mücadele, ülkenin ekonomik ve kültürel düzeyinin geriliğinden, genellikle kullanılan teknolojinin geriliğinden ve en önemlisi, emekçilerin yaşadığı koşulların ilkeliliğinden ötürü, ekonomik taleplerin dışında çok ileri talepler uğruna verilen mücadeleye dönüşmemiştir. Bu alanda yer yer DİSK'e bağlı sendikaların ileri adımlar attığı görülür. Birlikte (örneğin 1 Mayıs işçi dayanışma gününün öncesinde, işçi ve emekçi bayramına hazırlanmak üzere yarın günlük tatilin işverene kabul ettirilmesi ve işçi ve emekçi bayramı için ikramiye alınması) genellikle sözleşmeler ekonomik talepleri cevaplamaktadır.

Teknik elemanların bütüne göre çok azınlıktaki bir bölümü sendikalıdır. Örgütlenme düzeyimiz dernek çizgisindedir henüz. Derneklerin ise bugünkü yasal olanakların ne kadar kısıtlı olduğunu biliyoruz.

Türkiye'deki teknik elemanların örgütlenmesinin maddi temelleri fazlasıyla ortadadır. Maddi yoksulluk vardır, sürgün vardır, kıym vardır, işsizlik vardır. Ve bu etkenlerin yok edilmesi uğrunda birşeyler yapılmak istendiğinde apaçık karşımızda beliren anti-demokratik yasalar, yasaların arkasında yerli egemen güçler ve emperyalist tekeller vardır.

TÜTED'in çalışma programlarının genel çerçevesi bu nedenle sendikal, ekonomik haklar diye başlayıp bağımsızlık ve demokrasi mücadelesi diye sürmektedir.

Öte yandan ileri teknoloji kullanan sanayi toplumlarında teknik elemanların sorumluları daha kar-

maşıktır. Örneğin teknolojinin sürekli yenileşmesi teknik elemanların gittikçe kısalan zamanda, bilgilerinin işe yaramazlığı ile karşı karşıya kalmalarını doğurmaktadır. Bu nedenle teknolojik gelişmeye ayak uydurmak noktasından kalkınan teknik elemanların başta gelen taleplerinden biri sürekli eğitim isteği olmaktadır.

Bilimin ve teknolojinin eskiye oranla daha erken ve daha yaygın, olarak üretimde kullanılabilmesi, entellektüel emekçi diye adlandırılan bilim adamı, mühendis, teknisyen ve idari personelin nüfusun yaklaşık % 15 ine erişmesi, sanayileşmiş ülkelerde öbür emekçi kesimleriyle entellektüel emekçiler arasında yakınlaşma getirmektedir.

Sanayileşmiş toplum, sosyalist bir ekonomik düzendeyle bilimadamı, mühendis, teknisyen ve idari personel sendikal harekete aktif olarak katılmakta, bilgi ve becerilerinin emekçilerinin hizmetine sunabilmekteler, buna karşılık sendikalar da onların ulusal ekonominin planlamasına ve yönetimine daha etkin biçimde katılmalarına, maddi ve manevi yönden karşılık bulmalarına, sürekli mesleki eğitim görmelerini sağlamaya çalışmaktadır.

Sanayileşmiş kapitalist ülkelerde, çokuluslu şirketlerin, araştırma ve geliştirme merkezlerini daha fazla merkezileştirmeye gitmesi, «entellektüel emekçilerin» çalışma yerlerini bu merkezlere doğru kaydırmakta, giderek sadece az sayıda ülkede seçkinleşmiş teknisyen işgücü kullanılmakta nispeten geri ülkelerdeki teknisyen işgünü ile aradaki fark büyümektedir. Tekelci kapitalizm, tek amacının çok kâr olması dolayısıyla teknik elemanları yoksulluğa itmektedir. Sermaye kesimi, emekçilerin taleplerini geriletmeye çalışmaktadır.

TÜTED'in olumlu bir girişimle kitap haline getirdiği, geçen yıl Torino'da toplanan Mühendisler, İdari Personel ve Teknisyenlerin Uluslararası Sendikal Konferansı metinleri, gelişmekte olan ülkelerde kapitalist ülkelerde ve sosyalist ülkelerde teknik elemanların sorunlarına ışık tutuyor, sorunların çözümünü için verilecek mücadelelere yol gösteriyor.

26 ülkeden 48 teknik eleman örgütü temsilcilerinin katıldığı kongrede hazırlanan, yetkililiği uluslararası düzeyde kabul edilen (bir bölümü geçen yıl Aydınla Doğru'da yayınlanan) bu belgeleri her teknik eleman ve her aydın mutlaka okumalı.

(EMO İstanbul Şubesinden sağlanabilir)

EGE'DEN HABERLER

Aydınlığa Doğru'nun önceki sayılarında EMO İzmir Şubesinden Haberler başlığıyla verdiğimiz bölümün başlığını Ege'den Haberler biçiminde değiştiriyoruz bu sayıdan başlayarak. Bu konudaki değişiklik, başlığın farklılaşmasından ibaret de kalmayacak. Ege Bölgesindeki elektrik mühendisleriyle ilgili gelişmeleri daha düzenli ve daha ayrıntılı verebileceğiz. Olumlu gelişmeyi EMO İzmir Şubesinin, yayın kurulu görevlisi olarak seçtiği arkadaşımız, yönetim kurulu üyesi Muammer Argün'ün katkılarıyla gerçekleştireceğiz. Muammer Argün EMO İzmir Şubesinin İzmir içindeki ve bağlı temsilciliklerdeki tüm çalışmalarını Aydınlığa Doğru'ya aktaracak. Bu sayıdaki Ege'den Haberler arkadaşımızın verdiği haberlerden oluştu.

Aydınlığa Doğru

MUAMMER ARGÜN YAZIYOR

15-16 HAZİRAN İŞÇİ OLAYLARININ YILDÖNÜMÜ KUTLANDI

274 ve 275 Sayılı yasaların anti-demokratik maddelerini protesto için yapılan 15-16 Haziran büyük işçi direnişinin altıncı yıldönümü İzmir'de DİSK bölge temsilciliğince düzenlenen İşçi Gecesi ile kutlandı. TMMOB ve bağlı odaların İzmir şubelerinin de katkısı ile düzenlenen gece de Çağdaş Sahne Grev adlı oyunu oynadı. İlerici Kadınlar Derneği İzmir Şubesi korusu da devrimci marşlar ve halk türkülleri söyledi.

Geceyi izleyen kalabalık kitle içinde İzmir'deki mühendis ve mimarlar da vardı.

DENİZLİ'DE TEKNİK ELEMANLAR LOKALİ AÇILDI

EMO, İMO, MMO ve MO Denizli Temsilcilikleri ile İzmir Şubelerinin ortak çabaları sonucu. 5 Haziran günü Denizli Teknik Elemanlar Lokali hizmete girdi. Ortak lokalin bir bölümü proje vizesi işlemleri için ayrıldı.

Lokalin mobilya ve iç donanımını açtıkları bağış kampanyası ile gerçekleştiren Denizli'li teknik elemanlar, lokalin işletme giderlerini lokale gelen arkadaşlardan aldıkları ödenti ile sağlıyorlar.

Şimdilik TÖB-DER ile aynı lokali kullanan TÜTED Denizli Şubesinin gelecekte yeni lokale geçmesi sözkonusu. Öte yandan EMO Denizli Temsilciliği'nin elektrik projelerinin vize edilmesi konusunda belediye ile sürdürdüğü ilişkiler henüz olumlu bir sonuca varmadı. Denizli'deki İMO ve MO Temsilciliklerinin, EMO Temsilciliğinin girişimini desteklemesi sonucu, vize işleminin kısa bir dönem sonra gerçekleşmesi bekleniliyor.

MANİSA'DA ÇALIŞAN MÜHENDİS VE MİMARLAR TOPLANDI

Elektrik, İnşaat, Makina Mühendisleri ile Mimarlar Odası İzmir şubelerinin görevlendirdiği yönetim kurulu üyeleri ve Manisa'da çalışan mühendis ve mimarlar 16 Haziran günü Manisa Ticaret Odası salonunda bir araya geldiler. Toplantıda ortak mekân, proje vize uygulaması ve genel sorunlar tartışıldı. Dört oda temsilciliği ile TÜTED Manisa Şubesinin ortaklaşa yararlanacağı bir lokal ve büronun kiralanmasına ve ortak mesleki denetimin ilk aşamasının Manisa'da başlayabilmesi için protokolü tartışmak üzere 16 Temmuz günü yeniden toplanılmasına karar verildi.

ORTAK AÇIKLAMA: «İŞ KAZASI DEĞİL İŞ CİNAYETİ»

İzmir'deki mühendis ve mimar odaları şubeleri ile DİSK İzmir Bölge Temsilciliği, Tabipler Odası, TÜTED, TÖB-DER, TUS-DER, İlerici Kadınlar Derneği ve TUM-DER İzmir şubeleri iş kazalarını konu alan bir açıklama yaptılar. Açıklama özetle şöyle:

İş verenler iş kazalarının temel nedenleri olarak işçileri, onların dikkatsizliğini, ihmali, bilgisizliğini göstermekte ve bütün suçu çalışanlara yükleyerek kendilerini kamu oyunda temize çıkarmaya çalışmaktadırlar.

Oysa gerçek suçlu insanı meta olarak gören ve tek amacı kâr, daha çok kâr olan iş verenler ve onların sömürü düzenidir.

Sonu 6'da

DGM'NDE TÜTED İZMİR ŞUBESİ YÖNETİCİLERİNİN 2 YILA KADAR HAPSI İSTENİYOR

TÜTED İzmir Şubesi yöneticileri ile 16 demokratik kuruluş yöneticileri hakkında İzmir Devlet Güvenlik Mahkemesince dava açıldı. 17 örgüt yöneticilerinin, TCK nun 312. maddesi ile 1630 sayılı yasaya muhalefet ettikleri gerekçesiyle 2 yıla kadar hapsi ve derneklerin kapatılması isteniliyor. 79 sanıklı davanın ilk duruşması 30 Haziran günü yapıldı.

TÜTED İzmir Şubesi yönetim kurulu üyeleri hakkında, meslek odaları ile birlikte yayınlanan bir bildiriden ötürü de soruşturma açıldı.

ELEKTRİK ZAMMI

Başı 1 de

sanların ilerici yasal eylemini destekliyoruz. Bu arada, son günlerde yeni boyutlara ulaşan, mühendislik bürolarındaki teknik elemanların yasal haklarını kullanma girişimlerini başarıya ulaştırmak üzere elimizdeki tüm olanakları kullanacağız.

Egemen çevrelerin uyguladığı ekonomi-politika çalışanları yoksulluğa sürüklerken, ilerici

demokrat kesimler üzerinde baskı ve kıyım mekanizması işletiliyor. Devlet aygıtında ve eğitim kurumlarında faşistleştirme çabaları sürüyor.

Bugün İstanbul'da ve Ankara'da çok sayıda elektrik mühendisliği öğrencisi, kapısında her gün polis bulunduğu halde, faşistler tarafından işgal edilen okullarına giremiyorlar.

Mühendislik ve mimarlık öğrenimi yapılan kurumlardaki bu durum gerçekte tüm yük-

sek öğrenim kurumlarındaki benzer durumun bir parçasıdır.

Elektrik mühendisleri, devlet aygıtının faşistleştirilmesi girişimlerinin karşısında, eğitim kurumlarındaki faşist zorbalığının önlenmesini isteyenlerin yanındadır. Ülkemiz gerçekleştiren yana ve anayasamızın tüm halkımızın eğitim ve öğrenimden yararlanma ilkesi doğrultusundaki girişimleri destekliyoruz.

halit celenk : dernekler

Başı 3'de

353 sayılı yasa değiştirildi. Savunma süresi kısıtlandı. Yarışlara, sanığı ve avukatını duruşmadan çıkarma, kimi zaman da dava sonuna kadar hiç duruşmaya almama yetkisi verildi.

Devlet Güvenlik Mahkemeleri kuruldu.

Polis Vazife ve Selâhiyetleri Kanunu değiştirilerek vali ve kaymakamlara oyun yasaklama olanağı sağlandı. Bu ola-

nak öylesine keyfi kullanıldı ki, İstanbul ve Ankara'da aylarca sahnelenen oyunlar Anadolu'da engellendi.

Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasasında yapılan değişikliklerle toplantı ve gösterilerin mülki amirce 10 gün ertelenebilmesi öngörüldü.

Dernekler yasasındaki, «siyasi faaliyette bulunmak» maddeleri, derneklerin başında demoklesin kılıcı gibi tutuldu.

«Siyasi faaliyet» dar anlamda yorumlanarak birçok dernek kapatıldı. Oysa geniş anlamda ele alındığında toplumsal her sorundan söz etmek, siyasi faaliyette bulunmaktır.

Tüm baskılarla yasal yollar- dan mücadele gereklidir. Ancak bu yeterli görülmemeli, dernekler ve kitle örgütleri üyelerini her türlü baskıya karşı hazırlamalı, kitle mücadelesine üyelerini katmanın yollarını aramalıdır.»

SIEMENS

emniyet, kolaylık, estetik

5SP Serisi W-Otomatlar Anahtarlı Otomatik Sigortalar

Siemens tekniği ile imal edilen, anahtarlı otomatik sigortalar, yüksek emniyet ve estetik görünüşleri ile, en ufak arızada devre dışı olan, buşonlu sigortaların yerini almıştır.

Anahtarlı otomatik sigortalar, dar yapıları sebebiyle çok az yer kapladıklarından tevzi tablolarının boyutlarının küçülmesini sağlarlar. Raylar üzerine ya tırnaklarla ya da vidalanarak tesbit edilirler.

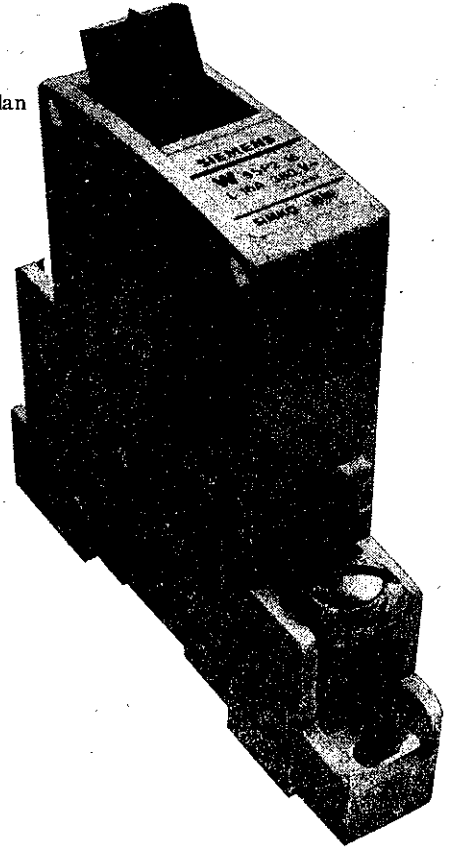
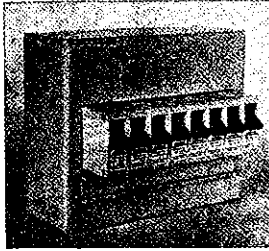
Mekanik ömürleri çok uzundur. Takriben 20.000 defa mekanik veya elektrikli olarak açılıp kapatılabilirler. Kontakları ark ve kaynamalara mukavim özel bir alaşımdan imal edildiğinden, azami emniyetle çalışır.

Kısa devre açma kapasiteleri 380 V da 1,5 KA'dır. VDE 0641 Alman normuna uygun olarak imal edilen anahtarlı otomatik sigortalar, aşırı yüklemelerde, termik elemanlarının akım-zaman eğrilerine göre gecikmeli, kısa devrelerde bobinleri vasıtasıyla manyetik olarak gecikmesiz açarlar.

Anahtarlı otomatik sigorta kullanılan tesislerde, buşonlu sigortaların kullanıldığı tesislere nazaran, yanan buşonun yerine yenisinin takılması gerekmediğinden işletme masraflarından tasarruf sağlanır.

Buşonlar üzerine tel sararak sebep olunan kaza ve hasarlar, anahtarlı otomatik sigorta kullanmak suretiyle önlenmiş olur.

Kat tevzi kutuları, dekoratif görünüşlüdür. Kat tevzi kutularına ihtiyaca göre 8 adete kadar anahtarlı otomatik sigorta takmak mümkündür. Kat tevzi kutuları DKP saçtan mamul ve özel beyaz lake fırın boyalıdır.

SİMKO SIEMENS A.G. Türkiye Umumî Mümessili

Mecidiyeköy Mebusan Cad. No. 35
Özserreli Han Fındıklı-İstanbul
P.K. 64-Tophane Tel: 45 20 90

Atatürk Bulvarı No. 78/7
Koç Apt. Yenışehir-Ankara
P.K. 48-Yenışehir Tel: 18 22 05

Fevzi Paşa Bulvarı No. 61/1
Fışek Doğan Han Kat 3 Çankaya-İzmir
P.K. 381-İzmir Tel: 38 619

Atatürk Cad. Uğurlu Apt. Kat 1
Adana Tel: 29 62

AYDINLIĞA
DOĞRU

T.M.M.O.B. ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI İSTANBUL ŞUBESİ ADINA SAHİBİ: YÜKSEL BİRDAL/SORUMLU YAZI İŞLERİ YÖNETMENİ: ERSİN KAYA/YAZIŞMA ADRESİ: EMO İSTANBUL ŞUBESİ CUMHURİYET CAD. 283 KAT 2 HARBIYE İSTANBUL TELEFON: 48 50 52/EMO ÜYELERİNE ÜCRETSİZ GÖNDERİLİR /AYLIK, MESLEKİ YAYIN ORGANIDIR/DİZGİ: KARDEŞ MATBAASI/BASKI YENİ OFSET/İLAN FİYATI: santimi 25 TL.

7.7.1976